

บรรณานุกรม

กมลชนก แจ่มจัน. (2557, 24 มกราคม). สัมภาษณ์.

กรมศิลปากร. (2512). พระราชพงศาวดารกรุงกัมพูชา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กองนโยบายและแผนงาน. (2554). รายงานการศึกษาเรื่อง ศาสนสถานประเภทศาลเจ้าใน

เขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: สำนักผังเมือง.

กุลศิริ อรุณภักย์. (2553). ศาลเจ้า ศาลจีนในกรุงเทพมหานคร กรุงเทพฯ: มิวเซียมเพรส.

ขจักษ์ บุรุษพัฒน์. (2517). ชาวจีนในประเทศไทย กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.

ขรรค์ชัย อภิสุภาพ. (2547). ความเชื่อเกี่ยวกับศาลเจ้าจีนในเขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง

สงขลา จังหวัดสงขลา. ปริญญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา,

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

คณิน บุญสุวรรณ. (2519). จีนสามยุค กรุงเทพฯ: กรุงสยาม.

จิตติมา วัดพงษ์. (2557, 30 มกราคม). สัมภาษณ์.

จิตรรา ก่อมนันทเกียรติ. (2544). ทำเนียมเทพเจ้าของจีน. กรุงเทพฯ: จิตรรา.

จิระพงษ์ สุขนอก. (2557, 25 มกราคม). ประชาสัมพันธ์ศาลเจ้านำจาช่าไท่จื่อ. สัมภาษณ์.

จิรภัทร นามศิริ. (2557, 27 มกราคม). สัมภาษณ์.

จันทัก ทองประเสริฐ. (2508). พุทธศาสนาในประวัติศาสตร์จีน กรุงเทพฯ: สมาคมศาสตร์

แห่งประเทศไทย.

ฉันทิยาพร รัตนะเสน. (2557, 29 มกราคม). สัมภาษณ์.

เจตติย วาชรบุรี. (2549). ประวัติศาสตร์ระยอง. ม.ป.ท.

ชลอ บุญช่วย. (2532). ความเชื่อที่ปรากฏในพิธีกรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอเมืองสงขลา.

ปริญญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

จริกา บุญทองเนียม. (2557, 26 มกราคม). สัมภาษณ์.

ด้วน ลี เชน และบุญยัง ไร่สุขศิริ. (2543). ความเป็นมาของวัดจีนและศาลเจ้าจีนในประเทศไทย.

กรุงเทพฯ: คณะกรรมการ ศาสนาเพื่อการพัฒนา (ศพพ.).

ทวี ชีระวงศ์เสรี. (2516). สถานภาพทางกฎหมายของชาวจีนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธัญญาพร. (2557, 29 มกราคม). สัมภาษณ์.

ธนภรณ์ จันทร์แดง. (2557, 21 มกราคม). ประชาสัมพันธ์ศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื้อ. สัมภาษณ์.

ธนู แก้วโอภาส. (ม.ป.ป.). ศาสนาโลก. พระนคร: ลอจิก.

ธวัช ปุณโณทก. (2544). ประชาสังคมภาคตะวันออก. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 9(11-12), 2-40.

นวลจันทร์ ถัดคาภู. (2557, 17 มกราคม). สัมภาษณ์.

น้อย พงษ์นิท. (2528). *ปรัชญาจีน*. เชียงใหม่: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

_____. (2533). *ปรัชญาจีน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

นวรรตน์ ภักดีคำ. (2553). *เทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์จีน*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

เนตรนภา แก้วแสงธรรม ยานะโกวา. (2554). *ไหว้เทพเจ้า 9 ศาลจีนมงคล*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

บุญยทธ พนมศักดิ์. (2557, 30 มกราคม). ประธานที่ปรึกษาศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื้อ. สัมภาษณ์.

ปราณี พชรพันธ์. (2537). ศาลเจ้าบนถนนแห่งความเชื่อ. *วารสารดิอีรท์* 2000, 1(7), 89-97.

ปัญญา เทพสิงห์. (2542). รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบศาลเจ้าและวัดจีนในเทศบาลนครหาดใหญ่.

สงขลา: ภาควิชาสารัตถศึกษา, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่.

พรพรรณ จันทโรมนานนท์. (2529). *สก ลก ชั่ว โศค ลาก อายุยืน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

พรรณี ฉัตรพลรักษ์. (ม.ป.ป.). *สังคมจีนในไทย*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโคโยต้าและมูลนิธิโครงการตำรา.

พลกุล อังกินันท์. (2514). *บทบาทชาวจีนในประเทศไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว*. ปรินซ์นิพนธ์ปรัชญามหาบัณฑิต. สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.

พุมรี อรรถรัฐเสถียร. (2555). *ศาลเจ้าเล่าเอี้ยะกง ณ เมืองสาขบุรี*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การดี มหาจันทร์ และนันท์ชญา มหาจันทร์. (2554). *ตระกูลแซ่ในจังหวัดชลบุรี: วิถีและพลัง*.
ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ยุพิน เรืองแจ้ง. (2552). *บทบาทศาลเจ้าในการธำรงอัตลักษณ์ของคนไทยเชื้อสายจีนในเขตเทศบาล*
พังโคน อำเภอฟังโคน จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต. สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- มัลลิกา เรืองระพี. (2518). *บทบาทของชาวจีนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และศิลปกรรมไทย สมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาประวัติศาสตร์. ภาควิชาวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมทะนี ดาวกระจาย. (2557, 20 มกราคม). สัมภาษณ์.
- รังษี สันโสภา. (2521). *อารยธรรมจีน*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รินดา กตติสารวันโณ. (2557, 24 มกราคม). สัมภาษณ์.
- เรือนแก้ว ภัทรานุประวัติ. (2552). เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญของศาลเจ้าจีนในจังหวัดสมุทรสงคราม. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 29(3), 113-138.
- เลียง เสถียรสุด. (2517). *คัมภีร์ขงจื้อ*. กรุงเทพฯ: รุ่งนคร.
- วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดจันทบุรี. (2544). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดชลบุรี. (2542). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดตราด. (2542). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- วันชัย แก้วไทรสุน. (2555). *วัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่): ศิลปกรรม ความหมายทางสัญลักษณ์ และบทบาทวัด พระพุทธศาสนาฝ่ายจีน*. คุยฉินพันธ์ปรัชญาคุยฉินพันธ์, สาขาไทยศึกษา. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาริน สัตตสละ. (2557, 22 มกราคม). สัมภาษณ์.
- ศตพร วัดพงษ์. (2557, 30 มกราคม). สัมภาษณ์.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. (2523). *พจนานุกรม ประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- ศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อ. (2552). *ประวัติองค์ไห้ส่วยเอี้ยะ*. ชลบุรี: วิหารเทพสถิตพระกิตติเฉลิม. _____ . (ม.ป.ป.). *วิหารเทพสถิตพระกิตติเฉลิม ศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อ*. ชลบุรี: ม.ป.ท.
- ศักดิ์สิทธิ์ งามสง่า. (2557, 29 มกราคม). สัมภาษณ์.
- สกินเนอร์, จี. วิลเลียม. (2529). *สังคมจีนในประเทศไทยประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์* (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และพรณี ฉัตรพลรักษ์ . ผู้แปล). กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- สมบุญ สุขสำราญ. (2530). *รายงานการวิจัยเรื่อง ความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมของชุมชนชาวจีน*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมพงษ์ สุกลไ. (2535). ความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา: ศึกษาจากจิตรกรรมฝาผนังศาสนสถานจีน. ปรินญาณพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาไทยคดีศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมภาร พรหมทา. (2540). พุทธศาสนamahayanนิกายหลัก. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธการพิมพ์.
- สวัสดิ์ รอบรู้. (2546). บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้นำทางศาสนาในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย. สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์.
- สุชาติ เกาทอง. (2544). ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุชาติ เกาทอง. ชัยยศ วนิชพัฒนานุวัต, นพดล ใจเจริญ, และอรอนงค์ เกาทอง. (2546). สถาบันการมัธยมศึกษาที่ 5 ในมณฑลการปกครองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชีพ ปุณณานุกา. (2526). ประวัติศาสตร์ศาสนา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บารุงสาส์น.
- สุทัศน์ เขียววัฒนา. (2548). สวงจุ้ย วิถีแห่งธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดเคชั่น.
- สุนทร คัยนันท์. (2534). ยะลาในประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูยะลา.
- สุนันท์ มนะทศน์. (2557, 24 มกราคม). สัมภาษณ์.
- สุนิย์รัตน์ เดชวิริยะกุล. (2553). คติความเชื่อของชาวจีนในสมัยรัตนโกสินทร์: กรณีศึกษา ประติมากรรมรูปเคารพ วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาโบราณคดี. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรศักดิ์ ไชยบุรุษ. (2557, 23 มกราคม). สัมภาษณ์.
- เสฐียร พันธะรังษี. (2527). ศาสนาเปรียบเทียบ เล่ม 2 (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: แพร่วิทยา.
- _____. (2514). พุทธประวัติฉบับค้นพบใหม่. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เสฐียร พันธะรังษี. (2546). ศาสนาเปรียบเทียบ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- ไสว วิสวานันท์. (2539). วัฒนธรรมจีนในสยาม ความเคลื่อนไหวและความเปลี่ยนแปลงระหว่าง พ.ศ. 1851-1910 ในชาวจีนแฉ่งในประเทศไทยและในภูมิภาคอันดามันที่เกาะช้าง: สมัยที่สองท่าเรือซ่านโถว พ.ศ. 2403-2492 กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษาสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภา อินขาว. (2557, 21 มกราคม). สัมภาษณ์.
- อนุমানราชชน. พระยา. (2503). วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ ของไทย. กรุงเทพฯ: ก้าวหน้า.

- อภิชัย โพธิ์ประสิทธิ์ศาสตร์. (2551). พระพุทธศาสนาในสยาม. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.
- อิทธิพล เพชรศิริ. (2537). ความเชื่อที่เกี่ยวกับการค้าของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตตำบลบ่อทราย อำเภอมืองสงขลา จังหวัดสงขลา. ปรินญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- เอกสารรัชกาลที่ 5. (2549). 11 1/2 เรื่อง ระยะทางเสด็จประพาสเมืองจันทบุรีและที่ต่าง ๆ. น.ป.ท.
- เอวีลิน, ลิป. (ม.ป.ป.). ดำเนินวัดและเทพเจ้าจีน. กรุงเทพฯ: สร้อยทอง.
- 梁思成. (1961年02期). 《清华大学学报(自然科学版)》.
- Skinner, G. W. (1957). *Chinese society in Thailand: an analytical history*. Ithaca, New York: Cornell University Press.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

ประชาชนทั่วไปไปกราบไหว้ขอพรที่ศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื้อ และจุดประสงค์ของการมากราบไหว้

1. จิตติมา วัดพงพี, จังหวัดชลบุรี, เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2557.
มาทำบุญขอพรกับลูก รู้สึกมีความสุข ขอให้ลูกสุขภาพดี ไม่มีอุบัติเหตุ
2. จิรภัทร นามศิริ, จังหวัดชลบุรี, เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2557. มาไหว้เจ้าที่ศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื้อเป็นครั้งที่ 3 รู้สึกสบายใจ อยากให้ชีวิตมีความสุข สิ่งที่ดีขึ้นไป
3. ฉันทิยาพร รัตนะเสน, จังหวัดชลบุรี, เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2557. มาไหว้เจ้ารู้สึกสบายใจขึ้น บ้านเปิดร้านขายโทรศัพท์ อยากให้ธุรกิจเจริญรุ่งเรือง ชีวิตเจอสิ่งดี โรคภัยไม่มี
4. ทริกา บุญทองเนียม, กรุงเทพฯ, เมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2557. มาไหว้เจ้าแก้ปิ้ง รู้สึกสบายใจ อยากให้กิจการรุ่งเรือง ครอบครัวมีความสุข
5. ธัญญาพร, พัทยา, เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2557. มาแก้ปิ้ง และทำบุญได้ชีวิตโค-กระบือ รู้สึกสบายใจ
6. นวลจันทร์ ลัดดากุล, จังหวัดกาญจนบุรี, เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2557. มาทำบุญโลงศพ รู้สึกสบายใจ อย่าให้มีโชคร้าย ธุรกิจเจริญรุ่งเรือง
7. เมทะนี ดาวกระจาย, จังหวัดกาญจนบุรี, เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2557. มาแก้ปิ้ง รู้สึกสบายใจ ได้ผลหรือไม่จะอยู่ที่จิตใจเกิด “ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว”
8. รินดา กตติสารวัฒน์, จังหวัดชลบุรี, เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2557. มาแก้ปิ้งทำบุญได้ชีวิตโค-กระบือ รู้สึกสบายใจ อยากให้ครอบครัวมีความสุข ลูกเป็นเด็กดี
9. วาริน สัตตัสสะ, จังหวัดสุรินทร์, เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2557. มาศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื้อเป็นครั้งแรก การกราบไหว้เทพเจ้าทุกองค์เพื่อทำให้สบายใจ อยากให้สุขภาพแข็งแรง เจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน
10. สดพร วัดพงพี, จังหวัดชลบุรี, เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2557. มาทำบุญขอพรเพื่อวันเกิด รู้สึกสบายใจ และเป็นสิริมงคล อยากให้ชีวิตอยู่เย็นเป็นสุข
11. สุรศักดิ์ ไชยณรงค์, จังหวัดอุดรธานี, เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2557. มาไหว้เทพเจ้าหน้าจาช่าไท้จื้อ เพราะนับถือ รู้สึกสบายใจ ไม่ได้ขออะไร ไม่คาดหวังอะไร รู้สึกสบายใจ
12. สุนันท์ มานะทัศน์, จังหวัดชลบุรี, เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2557. มาทำบุญไหว้เจ้า แก้ปิ้ง รู้สึกสบายใจ อยากให้การทำมาหากินดีขึ้น ครอบครัวมีความสุข
13. โสภา อินขาว, จังหวัดชลบุรี, เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2557. มาไหว้เจ้าที่ศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื้อบ่อย ๆ เพราะสะดวกในการเดินทาง รู้สึกสบายใจ อยากให้คุณพ่อสุขภาพแข็งแรง